

АЛГОРИТМ ДІЙ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

РОЗРОБИЛА: Біла Л.О.

Патріотичне виховання у сучасних закладах освіти є пріоритетним але у зв'язку з воєнним станом в країні на перше місце у роботі класного керівника зараз психологічна підтримка дитини. Основним цільовим напрямом в якому повинні працювати класні керівники мають стати саме забезпечення складової здоров'я особистості як фізичного так і психічного, а також соціальне і духовне благополуччя.

Першочергово класний керівник повинен виховати в собі стійкість та незламність. Важливим є також те, що у спілкуванні з учнями ні в якому разі не можна заперечувати реальність. Відповідаючи на питання дітей стосовно війни та загроз потрібно зберігати спокій, тим самим ментально передаючи його здобувачам освіти. Як свідчить статистика, саме через паніку та супутні з нею необдумані дії людини під час військових дій є причиною численних жертв у подібних ситуаціях. Потрібно постійно проговорювати з дітьми алгоритм дій під час повітряної тривоги, вибухів, надзвичайних ситуацій, тощо на класних годин або бесідах. Переглядати відеоролики про безпеку. Акцентувати увагу дітей на заборонах та обмеженнях під час воєнного стану, так як це безпосередньо може вплинути на їх життя. Поцікавтесь: чи знають здобувачі освіти де найближчі укриття до їх місця проживання, де є центри допомоги у разі надзвичайних ситуацій. Якщо діти не володіють цією інформацією, то обов'язком класного керівника буде самостійно дізнатися про такі місця та проінформувати дітей а також їх батьків, опікунів або осіб з якими мешкає дитина.

Військові дії на території нашої країни залишають глибокі психологічні рани всередині кожної людини, особливо це стосується дітей шкільного віку в яких підвищена нервова збудженість та емоційність. Зі слів психологів страхи, зневіра, відчай, емоційні вибухи, тривожність - це першочергові

характеристики, що руйнують особистість людини. Все це заважає критично оцінювати ситуацію та адекватно діяти, що в сьогоdnішніх реаліях є критично важливим для збереження власного життя. Виходячи з цього, завданням класного керівника в умовах воєнного стану є допомога здобувачам освіти у нормалізації та стабілізації психічного стану. Потрібно проявити посилену увагу до емоційного самопочуття кожного з вихованців, стати для них підтримкою і опорою. На класних годинах потрібно приділити увагу проблемі учнів стосовно вмінню керувати власними емоціями, розуміти їх на правильно виражати. Для цього рекомендується застосовувати спеціальні вправи, які може надати психолог. Наприклад багато корисних вправ можна взяти до уваги з «Посібнику самопомоги» який розробили для тих кого зачепила війна. Важливо у такій роботі з дітьми наштовхнути їх дати відповіді самим собі на такі питання: «Я відчуваю...», «Я почуваюсь...», «Я бачу, я чую...», «Якщо... то...». Саме пізнання власних емоцій є першим кроком до стабілізації внутрішнього психічного стану (рис. 1).

Рисунок 1 – Важливі аспекти роботи класного керівника при проведенні виховної роботи в умовах воєнного стану

Підтримуйте батьків, адже вони задають психологічні настрої всередині сім'ї здобувачів освіти. Необхідно надати їм рекомендації якими володієте стосовно розмов з дітьми про війну, техніки самовідновлення та зняття психологічної напруги.

Також особливу увагу потрібно приділити дітям, які вимушено переселились з зони бойових дій. Ці здобувачі освіти першочергово потребують психологічної допомоги зі сторони класного керівника, який має залучитися співпрацею з психологом та соціальним педагогом. Якщо такі діти не охоче йдуть на контакт, не варто їх змушувати спілкуватись. Тільки комплексна соціально-емоційна, психологічна та моральна підтримка зможе допомогти учню у майбутньому відкритися.

Як вже було зазначено раніше, патріотичне виховання є невід'ємною частиною у вихованні здобувачів освіти. Класний керівник повинен посилити у дітей розуміння що вони носять горде ім'я – українець. Є важливим пам'ятати всіх героїв та жертв війни, тому кожного дня долучати учнів до «Загально національної хвилини мовчання за загиблими внаслідок зброєної агресії російської федерації проти України». Потрібно прививати в дітях почуття милосердя та співчуття, розповісти про можливості волонтерства, взаємодопомоги та відчуття себе громадянином.

Також важливу увагу слід приділити розвитку в учнів критичного мислення в умовах агресивної інформаційної війни. Розповісти здобувачам освіти про важливість перевірки інформації яку вони читають, як розпізнати фейки, що довіряти можна тільки офіційним державним джерелам. Навчити аналізувати різні точки зору, відділяти прояви маніпуляції від переконливих аргументів.

Важливо пам'ятати, що в умовах війни є дуже важливим збереження в здобувачів освіти уміння вести конструктивні діалоги, підтримувати один одного та співпраці з іншими. Підтримувати їх моральний настрій та психічну рівноваженість.

Список використаних джерел

1. Ройз С. Супергерої безпеки. Як підготувати дітей до можливих надзвичайних ситуацій. URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/civilniy-zahist/2022/03.02/My.hotovi.Pro.dity.03.02.pdf>.

2. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки при міністерстві культури та інформаційної політики. У разі надзвичайної ситуації або війни. URL: <https://www.mil.gov.ua/content/pdf/NS-WAR.pdf>.
3. Посібник самодопомоги. Упорядники: Т.Ковалик, В.Чоботарь, О.Гуковський, 2021. 23 с. URL: https://usp.community/images/File/Self-support_manual_Ukrainian.pdf.
4. Розмови про війну. Питання та відповіді про війну для батьків та опікунів дітей та підлітків, 2022. 14с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/03/31/Rozmovy.pro.viynu.31.03.22.pdf>.
5. Пропаганда: історія питання. Uchoose.info. URL: <https://uchoose.info/propaganda-i>.
6. Як організувати роботу з учнями та їх психологічну підтримку в умовах війни. Педрада портал освітян України. URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/3054-yak-organzuvati-robotu-z-uchnyami-ta-h-psihologchnu-pdtrimku-v-umovah-vyni>.
7. Юрченко С. Методичні рекомендації класним керівникам закладів професійної(професійної-технічної) освіти «Виховна робота в умовах воєнного стану» URL: <https://naurok.com.ua/vihovna-robota-v-umovah-voennogo-stanu-290318.html>.